

Oponentský posudek na rigorózní práci Tamary Brixiové „Jednání ve vzájemné shodě“

Ke své rigorózní práci si autorka zvolila rozbor jednoho z nejvýznamnějších institutů soutěžního práva Evropských společenství a jeho reflexu v českém právním prostředí. Vzhledem k nedávným změnám regulačního rámce – legislativy a rozhodovací praxe - v oblasti kartelů (nařízení Rady č. 1/2003, oznámení Komise o závazcích, program Leniency, novela ZOHS, posuny ve výkladu uplatňovaného českým ÚOHS, aj.) se jedná o téma, které skýtá příležitost k posouzení přínosu provedených změn k účinnosti postihu protiprávního chování podniků na trhu a zjednodušení jeho kontrolních nástrojů. Autorka této výzvy využila k hodnocení souladu české úpravy s evropskou a činí v tom směru řadu závěrů, jejichž původnost je třeba ocenit. Stanovený cíl práce byl dosažen.

Vychází při tom z gramatické, systematické a teleologické analýzy normativních textů a z dostatečně rozsáhlého výběru správní a soudní judikatury. Důležitým prostředkem poznání je použití srovnávací metody, s níž zachází při vědomí rozdílů v působnosti evropského a českého soutěžního práva. Impozantní je také seznam „použité literatury“, na niž ovšem bohužel odkazuje ve své práci jen minimálně.

Struktura práce je vyvážená a přehledná: po vymezení základních pojmů, kde polemizuje s adekvátností legálních definic v ZOHS (kapitoly 1-3), se zabývá znaky esenciálními pro kvalifikaci zakázaného „jednání ve vzájemné shodě“ a variantami chování podniků, unikajícími zákazů (kapitoly 4-5), a posléze procesní stránkou, která dotváří celkový profil úpravy (kapitola 6). V Závěru získané poznatky shrnuje s akcentem na kritické postřehy, uvedené průběžně.

K práci nemám zásadních připomínek. K osvětlení některých výkladů je však třeba, aby se autorka ještě zamyslela nad těmito otázkami:

1. Projevuje se negativně skutečnost, že při vymezení extraterritoriální působnosti evropského soutěžního práva vychází Komise z doktríny „jedné hospodářské jednotky“, zatímco Soudní dvůr z doktríny „účinku jednání“? (s. 26-27)
2. Lze odklon českých soudů i ÚOHS od ryze formalistického pojetí pravidla *de minimis* (tj. od přístupu ostatně zakořeněného v legalistickém chápání práva v polistopadovém období u nás) pokládat zároveň za příklon k uznání evropského *soft law* jako jednoho z normativních zdrojů v podmínkách českého právního řádu? Lze pro takový závěr nalézt oporu např. v nálezech Ústavního soudu? (s. 44)
3. Jaké řešení má problém nejednotné aplikace evropského soutěžního práva při decentralizovaném rozhodování národními orgány? Jen ryze právní, málo průchodné (řízení o předběžné otázce), politicko-praktické (ECN) nebo i jiné?

Předloženou rigorózní práci považuji za zdařilou, splňující požadavky RŘ PF UK a proto ji **doporučuji** k ústní obhajobě v rámci státní rigorózní zkoušky.

V Praze 11. června 2008

ZEMÁNEK